

CO SE DĚJE
...ve Světové škole

03

CO SE DĚJE
...ve vaší škole

06

CO SE DĚJE
...u nás aneb Inspirace pro vás

10

světová škola

ve světě i doma

zpravodaj

04

2016

Vznik tohoto materiálu byl podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Za obsah materiálu nese zodpovědnost Multikulturní centrum Praha, z. s.

OBSAH

03

CO SE DĚJE
...ve Světové škole

- Studentský výzkum hatespeech
- Workshop Škola pro studenty, ne studenti pro školu
- Pozvánka na Světové odpoledne

06

CO SE DĚJE
...ve vaší škole

- Kdo letos usiluje o titul Světová škola
- Vizitky škol

10

CO SE DĚJE
...u nás aneb Inspirace pro vás

- Týden globálního vzdělávání
- Nabídky organizací

Zpravodaj Světové školy 4/2016:

Projekt Světová škola koordinují:

Kateřina Sobotková

- *Varianty, Člověk v tísni*

Petra Gajová

- ARPOK

Kateřina Sequensová

- MKC Praha

Grafika: *Michaela Padrtová*

Foto a ilustrace: *archiv Variant, ARPOK, MKC Praha, Adobe Stock*

Slovo úvodem

Milé učitelky a studentky,
milí učitelé a studenti,

na konci kalendářního roku, v předsvátečním čase, vám opět přinášíme pravidelné novinky z dění v projektu Světová škola i další zajímavosti z oblasti globálního rozvojového vzdělávání. V posledním čísle roku 2016 si představíme prvních pět škol, které se aktuálně uchází o titul „Světová škola“. V listopadu proběhl v České republice již třetí ročník Týdne globálního vzdělávání. Podíváme se, jaké akce se v rámci této iniciativy letos konaly a nabídneme vám také krátkou reportáž z mezinárodního setkání koordinátorů Týdne globálního vzdělávání, které se uskutečnilo na začátku prosince v Bulharsku. Za Českou republiku se tohoto setkání zúčastnil Pavel Žwak z olomoucké organizace ARPOK.

Ve Zpravodaji vám přinášíme také článek Markéty Slezákové, studentky Gymnázia Thomase Manna v Praze, která se skrze projekt Multikulturního centra Praha podílela na výzkumu věnovanému projevům nenávisti v online prostředí mezi studenty středních škol.

Děkujeme za čas, úsilí a energii, které věnujete projektu Světová škola. Věříme, že se v novém roce budeme společně i nadále setkávat nad mnohdy nelehkými, o to důležitějšími, globálními tématy.

Přejeme vám klidné svátky
a úspěšný vstup do nového roku!

Za tým Světové školy

Kateřina Sequensová
MKC Praha, z.s.

Studentský výzkum hatespeech: Mladí a projevy z nenávisti

Berou studenti nenávist na sociálních sítích jako normu nebo se s ní nesetkávají? Co ovlivňuje jejich názory?

Od září do prosince 2016 probíhal na českých školách výzkumný studentský projekt zaměřený na nenávistné projevy v online prostředí. Výzkum realizovalo Multikulturní centrum Praha ve spolupráci s vybranými studenty z Gymnázia Thomase Manna v Praze, ze Střední odborné školy služeb Kavčí hory, Soukromé podnikatelské střední školy Česká Lípa a Střední odborné školy energetické v Chomutově za odborného vedení experta na nenávistné projevy Jaroslava Valúcha a socioložky Marie Klusáčkové. Výzkumu se zúčastnilo přibližně 600 respondentů ve věku 14 až 20 let z celé České republiky.

Výzkum byl zpracován v rámci projektu BRICKS – Stop nenávistným projevům. Níže vám přinášíme krátkou reflexi jedné ze studentek, která se na tvorbě výzkumu podílela.

...

Jakmile jsem zaslechla, že máme možnost zúčastnit se nějakého výzkumu, okamžitě jsem se musela přihlásit. Mé nadšení ještě více vzrostlo, když jsem se dozvěděla, že výzkum navazuje na workshop o nenávistných projevech, který se u nás ve škole před nějakou dobou konal. Vzpomněla jsem si, jak bylo těžké

vysvětlit našim mladším spolužákům, že na nenávistný projev nemáme reagovat dalším nenávistným projevem, a lákala mne možnost se tomu dál věnovat.

Výzkum mne přesvědčil o tom, že nenávistné projevy byly asi vždy velmi aktuálním tématem. Každý, kdo spolupracoval na dotazníku, měl na toto téma co říci a bylo vidět, že s nenávistnými

o nenávistných projevech, mne nenapadlo, že by se tento problém dal více řešit. To však neznamená, že jsem ho nevnímala. Občas jsem se snažila přesvědčit někoho ze svých vrstevníků, že jedna špatná zkušenost s příslušníkem nějaké menšiny nebo skupiny, by je neměla přesvědčit o špatnosti celé této skupiny. Na druhou stranu chápu, že v dnešní době je těžké se tomuto

Tým studentů na úvodní schůzce ke struktuře výzkumu, září 2016

projevy máme mnozí i osobní zkušenosti. Pro mne jsou to projevy, které nějakým způsobem urážejí jednotlivce či skupinu bez toho, aby byly použity nějaké argumenty, a pokud použity jsou, většinou tyto argumenty bývají irelevantní (jsi nevzdělaný, protože jsi Rom apod.). Osobně bych řekla, že se jedná o formu nekonstruktivní kritiky.

Musím se přiznat, že předtím, než jsem se zúčastnila workshopu a posléze výzkumu

vyhnout. Abych uvedla příklad, vezměme si uprchlickou vlnu. Všude ve zprávách vidím pouze negativní zprávy o nenávisti, násilí apod. Je tedy velmi složité si udělat rozumný názor na uprchlíky. Ještě složitější to je, když se snažíte někoho jiného přesvědčit o tom, aby si předtím, než si udělá názor, získal dostatek informací. Proto rozhodně vítám to, že se konečně někdo začal nenávistným projevům věnovat a šíří mezi mladými lidmi další pohled na věc.

Workshopy na školách jsou dle mého názoru dobrou cestou k upozornění na toto téma. Avšak, aby to byly více než informace, které zaujmou jen do doby, než workshop skončí, prováděla bych na školách i workshopy, kde by studenti sami vytvářeli projekty na toto téma. Tím by se možná dostali k více informacím o některých menšinách apod., což by podle mne pomohlo k vytvoření objektivnějších názorů.

Dokončení na str. 4

Detailní zprávu z výzkumu je možné stáhnout [ZDE](#).

Prezentace výsledků výzkumu na studentské konferenci Umění žít spolu, listopad 2016

Studentský výzkum hatespeech

Dokončení ze strany 3

Dále mne napadlo, že by bylo přínosné také v rámci workshopů vytvářet dotazníky. Nešlo by o dotazníky s obrovským počtem respondentů. Představuji si to tak, že by si nějaký počet studentů z konkrétní školy vytvořil dotazník, v rámci vyučování by si všichni studenti školy dotazník vyplnili, poté by byl studenty zpracován a výsledky by byly prezentovány. Myslím si, že touto formou by se dal vytvořit zájem o téma nenávistných projevů. Mně osobně vytváření dotazníku pomohlo se zorientovat obecně v problematice nenávistných projevů a musím říci, že mne to také patřičně namotivovalo se tomu více věnovat.

Jako jedno z nejzajímavějších zjištění výzkumu bych uvedla, že na názory respondentů nemá skoro žádný vliv to, jaká média sledují a zda si informace ověřují. Ze začátku pro mne toto zjištění bylo stejně překvapivé jako pro ostatní. Později mne však napadl možný důvod tohoto jevu. Jak jsem již uvedla, v médiích najdeme neuvěřitelný počet negativních zpráv (například na téma uprchlická krize) a pozitivní se hledají hůře. To znamená, že se respondenti skoro nesetkají s pozitivními zprávami na podobná témata, a proto nezáleží na tom, jaká média respondenti sledují a zda si informace ověřují.

Nakonec bych ráda podpořila všechny, kteří se nějakým způsobem věnují problémům naší společnosti a snaží se nějakým způsobem nabádat mladé, aby nezavírali před těmito problémy oči a věnovali se jim. Bylo pro mne jedinečnou zkušeností zúčastnit se výzkumu a doufám, že Multikulturní centrum Praha bude pokračovat ve svých aktivitách týkajících se nenávistných projevů.

*Markéta SLEZÁKOVÁ, studentka,
Gymnázium Thomase Manna, Praha*

PROBĚHL WORKSHOP Škola pro studenty, ne studenti pro školu

Vzdělávací program Varianty v letošním roce oslavil 15 let. Při této příležitosti proběhl workshop „Škola pro studenty, ne studenti pro školu“. Workshop se konal ve Skautském institutu v Praze a zúčastnili se ho také někteří učitelé a ředitelé Světových škol.

Programem provázal zahraniční host Georg Krapp, který působil jako ředitel [Albert Schweitzer Gymnazium](#) v Berlíně. Mluvil především o svých zkušenostech s realizací programu celodenní školy „*Alttagsschule*“, který pomohl mnoha studentům s migrační minulostí, jež v dané berlínské čtvrti bydlí. Součástí programu byl krátký film o škole a diskuze o realizaci,

přístupu pedagogů i veřejnosti, financování i samotném průběhu výuky atd.

Pan Krapp popisoval, jak je třeba pracovat se studenty, pro které není němčina mateřským jazykem. Zajímavé bylo zapojení projektové výuky. Studenti např. připravili výstavu ve spolupráci s berlínským muzeem. Naučili se spoustu dovedností včetně psaní tiskové zprávy či uspořádání a uvedení vernisáže. Zažili úspěch, získali sebevědomí, ale především si osvojovali odborný jazyk, který se týkal této kulturní oblasti.

Více o inspirativních zkušenostech si přečtete [zde](#).

VÁNOČNÍ DÁREK PRO SVĚTOVÉ ŠKOLY

Pro všechny Světové školy máme překvapení! Právě k nám dorazily nově vyrobené cedule „Světová škola“. Tyto cedule jsou připraveny pro všechny školy, které prošly auditem a úspěšně obhájili svůj titul na dalších pět let. Cedule můžete vystavit na budovu školy nebo uvnitř a pochlubit se tak všem přichozím, že se aktivně zajímáte o dění kolem vás i souvislosti s děním v okolním světě. V průběhu ledna budeme školy, které mají audit již za sebou, kontaktovat! Podívejte se, jak nové cedule vypadají, a zvažte, kam do školy se vám nejvíce hodí!

SVĚTOVÉ ODPOLEDNE

- tradiční setkání učitelů ze Světových škol -

*Chcete sdílet s ostatními kolegy své zkušenosti?
Jste zvědaví, jak pracují s žáky na jiných školách?
Chcete načerpat novou inspiraci?*

Přijďte na Světové odpoledne

KDY?

10. 3. 2017 odpoledne

KDE?

Praha (Skautský institut)

Zájemcům po setkání zprostředkujeme zdarma návštěvu projekce vybraného filmu v rámci filmového festivalu o lidských právech **Jeden svět**.

Blíže vás budeme informovat v únoru 2017.

Kdo v letošním školním roce usiluje o titul Světová škola?

garant	název školy	školní koordinátor	e-mail	web
ARPOK	Gymnázium, Kojetín, Svatopluka Čecha 683	Dana Dýmalová	d.dymalova@gkj.cz	www.gkj.cz/
ARPOK	ZŠ Fryčovice	Martina Benedikovičová	benedikovicova.martina@centrum.cz	hwww.zsfrycovice.cz
MKC Praha	Pražské humanitní gymnázium	Lenka Volfová	volfova@phgymnazium.cz	www.phgymnazium.cz
MKC Praha	ZŠ Měcholupy	Helena Gondeková	gondekova@zsmecholupy.cz	www.zsmecholupy.cz
Varianty	Gymnázium Františka Křížka, Plzeň	Antonín Kolář	antonin.kolar@gmail.com	www.krizik.eu
Varianty	Gymnázium, Frýdlant, Mládeže 884, p. o.	Tomáš Lengál	tomas.lengal@gymfry.cz	www.gymfry.cz
Varianty	Gymnázium, Ústí nad Labem, Jateční 22, p. o.	Marek Mach	mach@gymjat.cz	www.gymjat.cz
Varianty	Mateřská škola Be Happy s.r.o.	Iva Quittnerová	iva.quittnerova@be-happy.cz	www.be-happy.cz
Varianty	Waldorfská základní a střední škola Semily, p. o.	Petr Stříbrný	petrstribrny@seznam.cz	www.waldorf-semily.cz/web/prehled
Varianty	ZŠ a MŠ Chotýšany	Daniel Miffek	daniel.miffek@post.cz	www.skolachotysany.cz
Varianty	ZŠ a WZŠ, Ostrava-Poruba, p. o.	Richterová Kateřina	katka.rich@seznam.cz	www.zsstura.cz

VIZITKY ŠKOL

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, v letošním roce se o titul Světová škola uchází celkem 11 škol napříč ČR. Rádi bychom vám nyní školy prostřednictvím tří otázek blíže představili. V tomto čísle přinášíme vizitky prvních pěti škol.

Naše otázky

- 1) Čím je vaše škola výjimečná?
- 2) Jak ve škole pracujete s globálními a rozvojovými tématy?
- 3) Proč se ucházíte o titul Světová škola?

GYMNÁZIUM, FRÝDLANT

1 Naše škola je jediným gymnáziem ve Frýdlantském výběžku, na regionální úrovni je proto významnou vzdělávací institucí. Jde o malou školu, již charakterizují užší vazby mezi žáky či pedagogy, než bývá zvykem ve velkých školách podobného typu. Podstatnou složkou vzdělávacího a výchovného procesu, probíhajícího na naší škole, je prohlubování vztahu k místu, kde žijeme.

2 S globálními a rozvojovými tématy pracujeme zejména v hodinách občanské výchovy a základů společenských věd. Účastníme se mnohých přednášek či projektů týkajících se globálních a rozvojových témat, popř. je sami iniciujeme a organizujeme (Comenius, beseda s humanitárními pracovníky, filmový klub Jednoho světa...).

3 Naše škole je sice malá vzrůstem, ale velká srdcem. Svět kolem nás nám není lhostejný a upřednostňujeme aktivní přístup našich žáků ke svému okolí. Jsme přesvědčeni, že pro zlepšení světa není třeba jen velkých politických rozhodnutí, ale zejména drobných kroků kultivujících veřejný prostor.

GYMNÁZIUM JATEČNÍ, ÚSTÍ NAD LABEM

1 Žáci se zpravidla shodují na tom, že je škola příjemným místem s kvalitním vybavením a odpovídajícím zázemím pro výuku. Učitelé pak oceňují možnost otevřenější komunikace s žáky a méně formální výuku. Vedení školy pak oceňuje zejména to, že se škola pravidelně objevuje v čele žebříčků hodnocení škol Ústeckého kraje. Jinak jsme škola jako každá jiná.

2 Témata GRV jsou již nedílnou součástí výuky ve škole, a s globálními problémy se tak žáci seznamují ve výuce nejen základů společenských věd, ale i zeměpisu, cizích jazyků atd. Forma práce s GRV je rovněž poměrně pestrá. Besedy s odborníky, přednášky, vlastní akce ve veřejném prostoru, sbírková činnost, podpora nevládních a neziskových organizací.

3 Hezky to zní a hlavně je to sice formální, ale přesto lákavé ocenění snahy posunout povědomí mladé generace o globálních problémech na novou úroveň. Titul Světová škola dává hned najevo, že nám globální problémy nejsou lhostejné a že nezavíráme oči před děním ve světě kolem nás.

GYMNÁZIUM KOJETÍN

1 Naše gymnázium je středně velkou školou, na níž může studovat maximálně 360 žáků. Vzhledem ke kapacitě školy se můžeme nadstandardně věnovat výjimečným talentům, jsme schopni lépe podchytit studijní i osobní problémy žáků a nabídnout jim včas pomocnou ruku. Individuální přístup školy k žákům je samozřejmostí. Snáze se také organizují společné akce (např. i s tematikou GRV). Naše škola je moderní, s výborným technickým vybavením a studenti se v ní cítí dobře.

2 Globální témata zařazujeme průřezově do většiny předmětů. Pořádáme pro studenty besedy a projektové dny s tematikou EVVO a GRV. Projektové dny jsou vždy plné poučení, zábavy a soutěžního ducha a u studentů mají pozitivní ohlas. Od roku 2004 máme také v adopci dvě děti z Guinei.

3 Titul Světová škola bychom brali jako další povzbuzení do práce v oblasti EVVO a GRV. Pro naše studenty organizujeme spoustu aktivit a tímto projektem by naše akce získaly hlubší smysl. Samozřejmě očekáváme nové podněty a zkušenosti.

ZŠ MĚCHOLUPY

1

Jsme žáci malé školičky, ale vědí o nás všude. Proč? Protože se zapojujeme do mnoha projektů celorepublikových, ale i mezinárodních. V těchto projektech často vynikáme a slavíme úspěchy. Pořádáme akce, výlety, dny pro žáky, vedení obce i širokou veřejnost. Díky prožitkovému učení si můžeme vše vyzkoušet a zažít. To je podpořeno aktivním přístupem pedagogů a širokou nabídkou různých kroužků a volnočasových aktivit. Prioritou školy jsou vzájemné vztahy, proto jsou žáci vedeni k vědomé odpovědnosti a důvěře, k toleranci a k reálnému sebehodnocení. U žáků je vzbuzován zájem o spolupřevytváření prostředí, ve kterém se budou rádi učit. Ve škole budujeme bezpečné prostředí, kde se k sobě všichni chovají s respektem a přistupují k sobě jako k rovnoprávným partnerům, kde si všichni naslouchají. Mezi další pozitiva patří kvalitní materiální vybavení školy a v neposlední řadě i menší počet žáků ve třídě (minigolf, posilovna, botanická a bylinková zahrada, nízkoprahový klub, školní klub).

2

V ŠVP máme zařazena globální témata v podobě průřezových témat: environmentální výchova, výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech a jiné... Též organizujeme různé besedy a preventivní programy (komunitní kruhy, přednášky na téma šikana, lidé bez domova, uprchlická krize, domácí násilí, drogové závislosti – Revolution train). Můžeme se pochlubit titulem Ekoškola. Sbíráme druhotné suroviny, třídíme odpad a chráníme tím životní prostředí. Příklady projektů: Víš, co dýcháš, Akustická ekologie, Globe, Unplugged, Školní komunitní biozahrada, Emise, Pokos a jiné.

3

Rádi bychom udělali něco dobrého pro naši školu, obec a tím i pro celý svět. Víme, že není v našich silách všechno změnit, ale chceme ukázat, že nám situace není lhostejná. A když nás bude víc a spojíme své myšlenky a nápady, tak se posuneme alespoň o krůček dál pro lepší život budoucí generace. Myslíme si, že jsme světoví, a chceme, aby se to každý dozvěděl.

ZŠ a WZŠ, OSTRAVA-PORUBA

1

Žáci sedmého a osmého ročníku se shodli, že naše škola je především výjimečná v tom, že dohromady fungují dvě větve – základní a waldorfská. Vzápětí se shodli, že zcela určitě musíme vyzdvihnout fakt, že základní větev je velmi pestrá, co se týče složení žáků. Vyskytuje se u nás větší počet žáků romského původu a žáků ze sociálně slabého zázemí. Ve škole s tím učitelé velmi pracují a vzájemná spolupráce mezi žáky funguje.

2

Globální témata jsou žákům blízká především v hodinách občanské výchovy pomocí různých projektů. Témata globalizace ale po chvíli zamyšlení žáci našli i ve výuce dějepisu, zeměpisu a přírodopisu. Nakonec si žáci vzpomněli i na velmi oblíbený každoroční projekt „Den země“.

3

Do projektu se žáci chtěli přihlásit sami a argumenty proč měli žáci v hlavě srovnané, vybrali jsme ty nejzásadnější:

- Chceme zažít něco nového.
- Je to výzva!
- Chceme, aby se o naší škole více vědělo!
- Moc rádi bychom někomu pomohli.

Svět v bezpečí

19.–27. listopadu 2016

Semináře, debaty, výstavy i komiksová soutěž:

V ČR proběhl již 3. ročník Týdne globálního vzdělávání

Týden globálního vzdělávání je celoevropskou iniciativou, kterou již od roku 1999 pořádá North South Centre při Radě Evropy. V České republice byl Týden globálního vzdělávání uspořádán letos již potřetí prostřednictvím neziskových organizací Varianty – Člověk v tísni, ADRA, ARPOK, Charita ČR, NaZemi, SEVER, MKC Praha, Informační centrum OSN, Diakonie ČCE a NIDV. V ČR celou kampaň, která každoročně běží v třetím listopadovém týdnu, koordinuje program Varianty společnosti Člověk v tísni. Společně téma neslo v letošním roce název **Svět v bezpečí**. Přinášíme ochutnávku z akcí, se kterými jste se v letošním roce mohli setkat:

VARIANTY:

KOMIKSOVÁ SOUTĚŽ A VÝSTAVA

Komiksová výstava Bohouš a Dáša mění svět letos s tématem V jakém světě bych chtěl žít za deset let?. **Proč za deset let?** Bohouš a Dáša letos slaví 10 let, rozhodli jsme se s nimi podívat do budoucnosti a přemýšlet, jaký může být svět za další dekádu. Nešlo nám pouze o to ztvárnit, jak bude vypadat svět (krajina, města, lidská obydlí apod.) kolem nás, ale i jak se bude žít lidem v něm.

Žáci základních a středních škol přemýšleli o místě, kde žijí, a uvažovali, jak se změní a proč. Přemýšleli, zda se lidem i jim samotným bude v budoucím světě žít lépe. Uvažovali, jak bude fungovat společenství lidí v místě, kde žijí. Lámali si hlavu nad tím, jaké problémy, které je v současné době trápí, už budou vyřešené a jakým způsobem. Žáci základních a středních škol zvažovali vize budoucího světa tak, jak by mohl vypadat, aby byl dobrým místem pro život.

V bublinách i komiksech beze slov žáci ztvárnili témata, která v nich nejvíce rezonují. Ve světě, kde by chtěli žít, by mohl být zakázaný alkohol a tabák, lidé by chránili přírodu, sázeli stromy, jejich život by mohl být snadnější a opravdovější – bez zbytečných technologických vymožeností. Žáci se věnovali soužití generací a jejich vzdělávání, zpracovávali náročná témata, jako jsou nezaměstnanost, problémy lidí bez domova, konflikty mezi lidmi, zabývali se výlovem ryb z oceánů, měli starost, že svět bude více virtuální než reálný.

Soutěž se zúčastnilo 28 škol z různých koutů republiky, dorazilo nám 137 komiksových děl od 25 tvůrců. Z nich odborná porota vybrala do užšího výběru 36 komiksů a ocenila 17 z nich. Výstava potrvá do 23. prosince (od 1. prosince ji můžete navštívit v kavárně Centra Člověka v tísni – LANGHANS).

MULTIKULTURNÍ CENTRUM PRAHA: MINIKONFERENCE GLOBÁLNÍ TÉMATA V ČESKÝCH ŠKOLÁCH?

Multikulturní centrum Praha uspořádalo 3. listopadu 1. ročník minikonference globálního rozvojového vzdělávání s názvem „Globální témata na českých školách?“. Cílem akce bylo sdílení různých přístupů a dobré praxe se začleňováním globálních témat do výuky. V první části konference předneslo své příspěvky k vývoji, aktuální situaci a zkušenostem se začleňováním globálních témat do českých škol několik hostů: PhDr. Ondřej Andrys, MAE, náměstek ústředního školního inspektora; Mgr. Michal Broža, ředitel Informačního centra OSN v Praze; Mgr. Ing. Lenka Pánková, ředitelka olomoucké vzdělávací organizace ARPOK, o. p. s., a Mgr. Petra Skalická ze vzdělávacího programu Varianty společnosti Člověk v tísni.

V druhé části setkání proběhly tři paralelní workshopy, které skrze konkrétní projekty představily účastníkům způsoby, jak je možné globální témata do škol dostávat. Díny se zaměřovaly především na sdílení vlastních zkušeností a možností zapojit se. Dílnu o projektu Active Citizens vedli Mgr. Ivo Helebrant (1st International School of Ostrava) a Mgr. Petra Skalická (Varianty – Člověk v tísni); dílnu o přístupu Global Storylines vedly Mgr. Kristýna Hrubanová (NaZemi) a Mgr. Jitka Kadrmasová (Církevní ZŠ Borohrádek). Třetí dílna

o projektu Světová škola se zaměřovala na předání zkušeností s tímto projektem, jeho výhody i úskalí a vedla ji dvojice zkušených „světových učitelů“ Mgr. Ing. Andrea Tláskalová (ZŠ Zbiroh) a Mgr. Jiří Vymětal (ZŠ a MŠ Olomouc-Nemilany). Akce se zúčastnilo celkem 40 pedagogických pracovníků ze základních a středních škol i dalších vzdělávacích institucí.

ARPOK: BESEDY A VÝUKOVÝ PROGRAM NA ŠKOLÁCH O INFORMAČNÍCH ZDROJÍCH NA INTERNETU

Do týdne globálního vzdělávání s tématem „Svět v bezpečí“ se zapojilo celkem devět škol z Olomouckého, Moravskoslezského a Zlínského kraje. **Výukové lekce o nakládání s informačními zdroji na internetu**, které zapojené školy získaly zdarma v elektronické podobě, se zúčastnilo téměř **250 žáků a 9 učitelů**.

Navazující aktivitou pro vybrané žáky a učitele byla **panelová diskuze na téma „Bezpečnost na internetu“**, která se uskutečnila **23. listopadu** v olomoucké Pevnosti poznání. S experty na danou problematiku diskutovalo **53 žáků a pedagogů** ze zapojených škol. Mezi debatéry byli: Mgr. Vítězslav Slíva z Fakulty sociálních věd UK, Jan Tvrdoň z projektu Demagog.cz a zástupci olomouckého projektu E-bezpečí – Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D., a PhDr. René Sztokowski, Ph.D. Účastníci si odnesli rady a materiály o tom, jak zvýšit bezpečí při pobytu v online prostředí a jak od sebe rozeznat pravdivé a nepravdivé informace. V rámci diskuze vznikl „slovník užitečných pojmů“, který byl rozeslán zapojeným školám. Slovník usnadňuje orientaci v online prostoru a upozorňuje na aktuální nebezpečí na internetu.

Setkání koordinátorů týdne Globálního vzdělávání v Sofii

Ve dnech 9.–11. prosince se v bulharské Sofii konalo setkání koordinátorů Týdne globálního vzdělávání. Akci, kterou pořádalo North South Centre Rady Evropy, se zúčastnili koordinátoři z více než 10 evropských zemí. Setkání bylo součástí regionálního semináře globálního rozvojového vzdělávání s názvem South-East Europe & Mediterranean Regional Seminar on Global Development Education. Jedním z diskutovaných bodů bylo téma nadcházejícího ročníku Týdne GRV, který usiluje o větší propagaci v celé Evropě. Školy, učitelé, žáci, ale i široká veřejnost se mohou těšit na bohatý program věnující se „Cílům udržitelného rozvoje“ a především na to, jak se do jejich plnění může zapojit každý z nás.

¹ Cíle udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals, SDGs) představují program rozvoje světa v příštích 15 letech. Podle generálního tajemníka OSN Pan Ki-Muna je jejich hlavním smyslem docílit toho, aby všichni lidé na zemi mohli žít důstojný život bez chudoby, hladu a nerovnosti a mohli plně rozvinout svůj potenciál.

Nabídky

ARPOK, o.p.s.

Vyberte si z nabídky tematických dnů pro žáky 1. i 2. stupně ZŠ. Tým profesionálních lektorů zrealizuje přímo na vaší škole program, který velice rádi uzpůsobíme vašim potřebám.

Den čokolády – 1. stupeň ZŠ

Odkud pochází čokoláda a jak se dostala do Evropy? Kde a jak se nejčastěji pěstuje kakao a kde se nejvíce spotřebovává? A co se skrývá pod pojmem spravedlivá čokoláda? Na tyto a mnohé další otázky získají žáci odpovědi. Žáci jsou schopni vysvětlit, jak funguje férový obchod, co za důsledky má pěstování kakaa a výroba čokolády a jak mohou do tématu vstupovat jako spotřebitelé. Na závěr je možné vyrobit vlastní čokoládu ze surovin z férového obchodu.

Den Země – 1. stupeň ZŠ

Den Země bere žáky na dobrodružnou cestu po naší planetě. Žáci se na jednotlivých stanovištích seznamují se čtyřmi světadíly, a to prostřednictvím zvířat, která na nich žijí. V rámci stanoviště jsou pak formou hry postaveni před konkrétní environmentální problém, kterému daný kontinent v posledních letech čelí. Vlastní účastí v aktivitách žáci pronikají do vybraných problémů a v závěru přicházejí na jejich provázanost napříč kontinenty a na důležitost společné péče o životní prostředí na planetě.

Den čokolády - 2. stupeň ZŠ, SŠ

Žáci prozkoumají proces výroby čokolády a s ním spojené pracovní podmínky a obchodní vztahy. Zjistí, kde a proč se nejvíce pěstuje nejvýznamnější surovina pro výrobu čokolády – kakao – a kde se naopak nejvíce spotřebovává. Jak funguje obchod s kakaem a čokoládou, jak ovlivňuje pěstování kakaa a výroba čokolády producenty i životní prostředí a jak může do tématu vstupovat spotřebitel. Součástí projektového dne je i výroba čokolády ze surovin pocházejících z férového obchodu.

Den Země – 2. stupeň ZŠ, SŠ

Žáci zjistí, za jakých podmínek mohou být pěstovány plodiny, které běžně konzumujeme. Zamyslí se nad dopady konzumního stylu života naší společnosti na planetu Zemi. Prozkoumají vliv reklamy a dalších podnětů, které ovlivňují výši naší spotřeby. Zamyslí se, jaké má vysoká spotřeba dopady a prozkoumají možné způsoby, jak je možné spotřebu snížit. Součástí projektového dne je dílna kreativní recyklace, kdy si žáci vyrobí z použitých obalů nové užitečné předměty.

Kompletní nabídku výukových programů a tematických dnů najdete na www.arpok.cz v sekci PRO PEDAGOGY. Programy objednávejte přes objednávkový formulář nebo na e-mailu: karin.majerova@arpok.cz.

Multikulturální centrum Praha

multikulturální
centrum
praha

Hledáme školy do nového projektu:

INTERKULTURNÍM VZDĚLÁVÁNÍM A PROŽITKEM K TOLERANCI A RESPEKTU

Žákům pražských gymnázií a středních škol nabízíme zapojení do komplexního vzdělávacího programu:
„**Kdo všechno je dnes Pražanem? Sondy do rozmanitých tváří velkoměsta**“

Vzdělávací program tematizuje Prahu jako tradičně kosmopolitní město tvořené pestrou směsicí obyvatel rozličných národnostních a kulturních či sexuálních identit. Jak se vyvíjelo jejich vzájemné soužití? Kdo všechno v Praze žije dnes a co o sobě vlastně víme?

Vzdělávací program kombinuje zážitkovou pedagogiku s projektovou výukou a je zaměřený především na prevenci xenofobie, rasismu a homofobie.

V **interaktivních workshopech** na téma migrace, soužití Romů s majoritou, postoji k subkulturám či sexuálním menšinám se žáci seznámí s pojmy jako jsou identita, národ, majorita či menšiny. Porozumí mechanismům vzniku negativních stereotypů, roli médií v tomto procesu a uvědomí si historickou proměnlivost hranic mezi normalitou a jinakostí. Workshopy, jejichž smyslem je rozvoj kritického myšlení a argumentačních dovedností studentů, využívají nejnovější trendy v interkulturním vzdělávání, osobnostně-sociální výchově a zážitkové pedagogice.

Žáci též získají možnost účastnit se **tematických procházek a exkurzí** do institucí, jako jsou [Český Rozhlas](#), [Ústav pro studium totalitních režimů](#), [Centrum audiovizuální historie Malach](#), [Společnost pro queer paměť](#) či [Integrační centrum Praha](#).

Společně s nimi budou žáci realizovat vlastní **žákovské projekty**. Jejich smyslem je podnítit žáky k samostatnému zpracování některého z témat vzdělávacího programu a rozvíjet jejich poznání a zkušenosti praktickou činností a experimentem. Výstupy žákovských projektů budou představeny na závěrečném jarmarku projektů a publikovány na webu.

Vzdělávací program doplňuje **vzdělávací oblast** Člověk a společnost či Společenskovední vzdělávání, případně **průřezová témata** jako Občan v demokratické společnosti, Multikulturální výchova, Mediální výchova či Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Součástí vzdělávacího programu je rovněž **vzdělávací modul pro pedagogické pracovníky** zaměřený na posílení kompetencí v oblasti multikulturální výchovy a projektového vzdělávání.

Účast v projektu a všechny aktivity jsou pro zapojené školy z Prahy zdarma.

Máte-li zájem dozvědět se více, neváhejte nás, prosím, kontaktovat:

Jan Dítko, mob: 728 657 089, e-mail: jan.ditko@mkc.cz

Budeme se velice těšit na spolupráci!

Varianty

Velké otázky o světě – seminář metody filozofie pro děti

Přemýšlíte jak učit poutavě o složitých tématech dnešního světa? Vyzkoušejte koncept Filozofie pro děti. Tato metoda umožňuje účastníkům (nejen dětem) vést společný dialog a jeho prostřednictvím hledat odpovědi na „velké“ otázky, naslouchat různým myšlenkám a zkoumat různé problémy a témata současného světa. Filozofie pro děti podporuje myšlení, které je kritické a tvořivé, spolupracující a citlivé.

Kdy: 17. ledna 2017, 8:30 - 16:00

Kde: KVIC Ostrava, Na Hradbách 27

Pro koho: pedagogové základních škol z Moravskoslezského kraje

Lektorka:

Jana Kolomazníková vystudovala Učitelství geografie a biologie pro SŠ a doktorské studium v oboru Sociální geografie se zaměřením na rozvojová studia na PřF UK. Podílela se na přípravě řady didaktických a metodických materiálů. V současnosti vyučuje udržitelný rozvoj na VŠO.

Přihlásit se můžete do 10. ledna 2017. Pro přihlášení prosím vyplňte přihlášku (níže ke stažení) a naskenovanou ji zašlete na: marcela.kupkova@kvic.cz

Vzdělávací program **Varianty** společnosti Člověk v tísni pořádá **jednodenní seminář**
globálního rozvojového vzdělávání s akreditací MŠMT

Jak víme, že to funguje?

aneb Jak zjišťovat postoje žáků ve výuce.

Chcete vědět, **co si myslí vaši žáci** například o chudobě, postavení žen a mužů ve společnosti, migraci nebo ničení životního prostředí?

Pátráte po **příčinách názorů žáků** a hledáte způsob, jak s nimi **systematicky pracovat**?

Cílem semináře je představit inovativní metodiku zaměřenou na zjišťování postojů žáků k aktuálním a globálním tématům. Během semináře si vyzkoušíte práci s hodnotícími aktivitami, které podporují diskuzi mezi žáky a umožní zmapovat jejich postoje. Zjistíte, jak odhalit nejen postoj žáka, ale i hlubší důvody, proč jej zastává a dále s tímto zjištěním pracovat ve výuce. Metodika je vhodná i pro učitele na prvním stupni základních škol.

Příklad aktivity: Někdo si vybírá rajče, které koupí podle barvy, jiný podle ceny, další se zajímá, kde vyrostlo nebo rozlišuje jednotlivé druhy. Se žáky můžeme ve výuce otevřít téma pěstování rajčat – velkoskleníky v Holandsku versus skleníky u babičky. Podívat se, kolik kilometrů může rajče nacestovat, než se dostane na náš stůl. Nebo se zamyslet nad tím, jak se liší náš jídelníček v zimě a v létě.

Termín: úterý 24. 1. 2017, 8:30 – 16:00

Místo konání: KVIC Ostrava (Na Hradbách 27)

Lektorka: Blanka Zemanová vystudovala Učitelství výtvarné výchovy a psychologie a Primární prevenci sociálně patologických jevů na pedagogické fakultě. Od roku 2007 učila na Střední odborné škole v Karlových Varech. Od ledna 2012 pracuje ve vzdělávacím programu Varianty, kde působí jako lektorka a koordinátorka projektů, které se zaměřují na zjišťování dopadu výuky globálních témat na osobnost žáků (jejich znalosti, dovednosti a především postoje). Podílela se na přípravě didaktických materiálů vzdělávacího programu Variant, spolupracovala na vydání příručky *Jak víme, že to funguje?* (více o příručce na stránkách Variant).

Seminář je otevřen učitelům základních škol. Účastníci si hradí pouze náklady na dopravu.